

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl jako soud odvolací v senátu složeném z předsedy Mgr. Richarda Tomana a soudkyně JUDr. Renáty Zimové a JUDr. Lady Závaškové ve věci

žalobkyně: **BEKRON, s.r.o.**, IČO: 28173309
sídlem Holečkova 103/31, Praha 5

proti
žalované: **Pojišťovna Patricie a.s.**, IČO: 61859869
sídlem Spálená 75/16, Praha 1

o zaplacení 614 188 Kč s příslušenstvím

k odvolání žalobkyně proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 27. dubna 2020, č.j. 20 C 147/2019-28

takto:

Usnesení soudu prvního stupně se mění tak, že řízení se nezastavuje.

Odůvodnění:

1. Soud prvního stupně shora označeným usnesením řízení zastavil (výrok I.), vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.) a rozhodl o vrácení soudního poplatku ve výši 30 709 Kč žalobkyni z účtu Obvodního soudu pro Prahu 2 po právní moci usnesení (výrok III.). Postupoval podle § 9 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, když vycházel z toho, že žalobkyně byla usnesením ze dne 19. 9. 2019 vyzvána k zaplacení soudního poplatku za žalobu, její návrh na osvobození od soudních poplatků byl zamítnut usnesením ze dne 24. 1. 2020, žalobkyně byla přípisem ze dne 12. 3. 2020 znovu vyzvána k uhrazení poplatku ve lhůtě 10 dnů ode dne jeho doručení a tento přípis jí byl doručen dne 2. 4. 2020. Poplatek byl uhrazen ke dni 15. 4. 2020 připsáním na bankovní účet soudu, avšak posledním dnem k uhrazení poplatku, respektive jeho připsání na účet soudu, byl den 14. 4. 2020. Z hlediska včasnosti splnění poplatkové povinnosti je totiž rozhodný den, kdy je částka soudního poplatku skutečně připsána na účet soudu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2012, č. j. 9 Afs 7/2012-49). O nákladech řízení rozhodl soud prvního stupně podle § 146 odst. 2 o.s.ř. a o vrácení soudního poplatku podle § 10 odst. 1 věta první zákona o soudních poplatcích.
2. Proti tomuto usnesení podala žalobkyně včasné a přípustné odvolání. Uvedla v něm, že posledním dnem pro zaplacení soudního poplatku bylo úterý 14. 4. 2020, neboť pondělí 13. 4. 2020 bylo státním svátkem. Měla v úmyslu zaplatit soudní poplatek poslední den lhůty složením peněz na účet soudu, který je veden u ČNB, avšak po dostavení se na pražskou pobočku ČNB zjistila, že pokladny jsou až do odvolání uzavřeny a složení peněz na účet lze v této době pouze převodem. Proto chtěla složit soudní poplatek do pokladny Obvodního soudu pro Prahu 2, kam se ovšem nebylo možno dovolat, z čehož vyvodila, že zřejmě i pokladny soudů budou uzavřeny. Proto kontaktovala svou banku, která jí doporučila zadání expresní platby do 16:00 hodin, když tato platba bude týž den připsána na účet soudu. Banka bohužel podala mylné informace a následně bylo zjištěno, že expresní příkaz šel zadat pouze do 14:00 hodin. V době zjištění tohoto stavu již nemělo smysl se pokoušet dostavit na

Shodu s prvopisem potvrzuje Hana Rejentová.

pokladnu soudu. Je přesvědčena, že dodatečně dokládá takové okolnosti, že bez své viny nemohla soudní poplatek včas zaplatit a nastalo nebezpečí z prodlení, v jehož důsledku by jí mohla vzniknout újma a řízení by tak nemělo být zastaveno. K tomuto tvrzení přiložila vyjádření ČNB ze dne 15. 4. 2020 a vyjádření Raiffeisenbank a.s. ze dne 17. 4. 2020. Dále poukázala na nálezy Ústavního soudu ze dne 30. dubna 2020 (správně ze dne 21. 4. 2020 – poznámka odvolacího soudu) sp. zn. I. ÚS 2025/19, v němž Nejvyšší soud uvedl, že lhůty pro zaplacení soudního poplatku ve formě kolkových známek jsou lhůtami procesními a že pro jejich zachování postačí předat kolkové známky k poštovní přepravě. Domnívá se, že by bylo nespravedlivé, pokud by se pro platbu poplatku bezhotovostním převodem aplikovala přísnější pravidla a tedy pro zachování lhůty by bylo nutné, aby částka v poslední den lhůty byla připsána na účet soudu. Pokud byly peníze z jejího bankovního účtu strženy 14. 4. 2020, pak platba soudního poplatku proběhla ve lhůtě. Navíc namítla, že přípisem soudu prvního stupně ze dne 12. 3. 2020 byla vyzvána k dodatečnému uhrazení poplatku ve lhůtě 10 dnů, avšak podle judikatury Nejvyššího správního soudu určení kratší než patnáctidenní lhůty představuje výjimku z pravidla, kterou je nutno aplikovat restriktivně a s náležitým odůvodněním. Domáhala se toho, aby bylo usnesení zrušeno.

3. Odvolací soud přezkoumal z podnětu podaného odvolání usnesení soudu prvního stupně podle § 212 a § 212a odst. 1, 6 o.s.ř. a, aniž by nařizoval jednání [§ 214 odst. 2 písm. c) o.s.ř.], dospěl k závěru, že odvolání je důvodné.
4. Rozsudek Nejvyššího správního soudu, na který odkazuje soud prvního stupně, řeší zaplacení soudního poplatku převodem na účet podle předchozí právní úpravy (podle zákona č. 549/1991 Sb. ve znění do 29. 9. 2017), podle níž nebyla soudcovská lhůta k placení soudního poplatku propadná, ale pořádková a soudní poplatek bylo možné zaplatit i po jejím uplynutí, ale pouze do právní moci usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku, přičemž podstatné bylo samotné rozhodnutí o zastavení řízení, respektive zaplacení poplatku do právní moci tohoto rozhodnutí. Na daný případ tak bylo aplikované usnesení velkého senátu občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 10. 4. 2019, sp. zn. 31 Cdo 3042/2018, podle kterého nesplnil-li poplatník řádně svou poplatkovou povinnost již při podání žaloby, odvolání nebo dovolání, a soud ho proto musel vyzvat k zaplacení soudního poplatku ve lhůtě, kterou mu určil, je lhůta zachována, jen je-li předepsaná částka, ať už v kolkových známkách, v hotovosti v pokladně, či na bankovním účtu, nejpozději poslední den lhůty v dispozici příslušného soudu. Toto usnesení Nejvyššího soudu bylo zrušeno náležením Ústavního soudu ČR sp. zn. I. ÚS 2025/19 ze dne 21. 4. 2020, na které poukazuje odvolatelka, přičemž Ústavní soud i po změně zákona o soudních poplatcích zákonem č. 296/2019 Sb., který nabyl účinnosti dne 30. 9. 2017, setrval na svém dřívějším názoru, že lhůta k zaplacení soudního poplatku na základě výzvy soudu je lhůtou procesní a takto jí lze i uplatňovat, přičemž toto rozhodnutí se konkrétně týkalo situace, kdy soudní poplatek byl zaplacen v kolcích a kolkové známky byly předány k poštovní přepravě ještě ve lhůtě stanovené k zaplacení soudního poplatku, avšak do dispozice soudu se dostaly až po uplynutí této lhůty. Ústavní soud zároveň připomenul svou dřívější judikaturu ve vztahu k rozhodování o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku, kdy jde sice o rozhodnutí procesní povahy, s ním však mohou být spojeny i významné hmotněprávní aspekty, jako například promlčení uplatněného nároku a takto úzká spojitost s hmotněprávními účinky může takové rozhodnutí posunout do roviny, ve které je již na místě úvaha o odepření ústavně zaručeného práva podle čl. 36 odst. 1 Listiny. V tomto rozhodnutí poukázal Ústavní soud i na to, že rozhodující soudy zvolily přístup příliš formalistický a nesprávnou interpretací § 9 odst. 1 a 2 zákona o soudních poplatcích a § 55 o.s.ř. v důsledku znemožnily stěžovatelce přístup k soudu. V nyní posuzovaném případě neměla žalobkyně možnost zaplatit soudní poplatek v kolcích a v poslední den lhůty předat kolkové známky k poštovní přepravě, soudní poplatek mohla

zaplatit buď složením v pokladně soudu nebo složením či poukázáním na bankovní účet soudu vedený u ČNB. Soud prvního stupně určil žalobkyni dodatečnou desetidenní lhůtu k zaplacení poplatku, přičemž poslední den této lhůty připadl na úterý 14. dubna 2020. Žalobkyně přitom věrohodně vysvětlila a doložila důvody, pro které jí bylo v poslední den lhůty znemožněno soudní poplatek zaplatit tak, aby se ještě v tento den dostalo do dispozice soudu, přičemž je zjevné, že k poukázání poplatku (zadání příkazu k úhradě) došlo dne 14. dubna 2020 (v poslední den lhůty), přičemž na účet soudu byl poplatek připsán dne následujícího (15. dubna 2020). Ve shodě s názorem odvolatelky ani odvolací soud nepovažuje za přiměřené a spravedlivé, aby byl činěn rozdíl mezi podáním kolkových známek k poštovní přepravě a zadáním příkazu k úhradě bance, neboť v obou případech se jedná o úkon, jímž je vyjádřena vůle poplatníka soudní poplatek (v poslední den stanovené lhůty) zaplatit. I když se v daném případě nemůže jednat o situaci předvídanou § 9 odst. 4 písm. c) zákona o soudních poplatcích (žalobkyně soudu v určené lhůtě nesdělila a nedoložila okolnosti, že bez své viny nemohla soudní poplatek zaplatit) a ani nedošlo k podání návrhu na prominutí zmeškání lhůty podle § 2 zákona č. 191/2020 Sb., o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastnící se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby a o změně insolvenčního zákona a občanského soudního řádu, je možno přihlídnout i ke konkrétním a doloženým důvodům, pro který nemohla žalobkyně soudní poplatek zaplatit tak, aby se nejpozději poslední den lhůty ocitl v dispozici soudu.

5. Odvolací soud proto usnesení soudu prvního stupně změnil podle § 221a o.s.ř. tak, že řízení se nezastavuje, čímž jsou zároveň odklizeny i výroky II. a III. napadeného usnesení.

Poučení:

Přípustnost dovolání proti tomuto usnesení (§ 237 až § 238a o.s.ř.) je oprávněn zkoumat jen dovolací soud. Dovolání se podává do dvou měsíců od doručení usnesení odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu prostřednictvím soudu, který rozhodoval v prvním stupni.

Praha 1. června 2020

Mgr. Richard Toman v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Hana Rejentová.